

BLOEDONDERZOEK OP PARASIETEN EXTRA CASUS 2015.1C

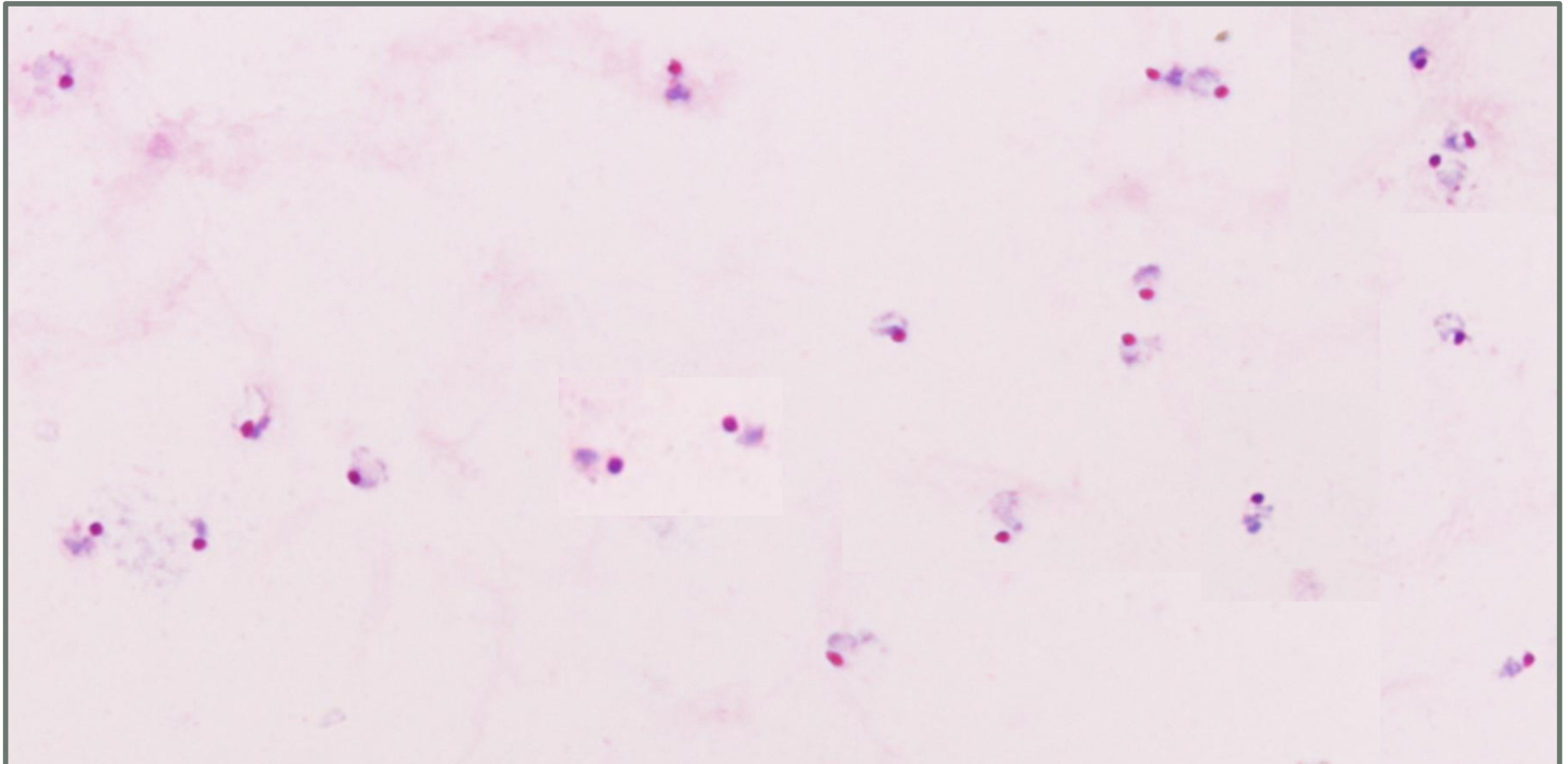
Truus Derks
SKML 19 maart 2015

2015-1 C bonus preparaat

(zonder punten beoordeling).

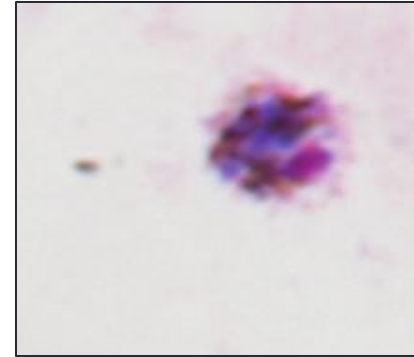
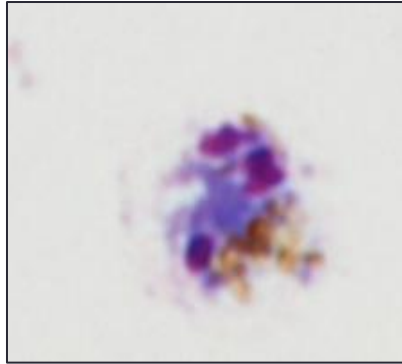
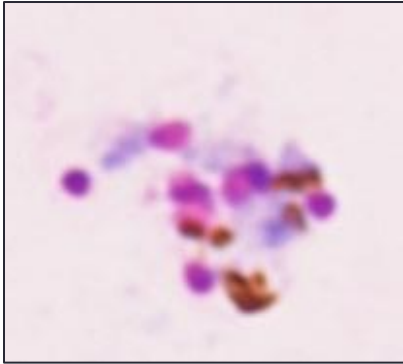
- Een 22-jarige Nederlandse vrouw meldt zich bij de huisarts met piekende koorts. Ze is gedurende 3 maanden in Gabon geweest en heeft toen malaria profylaxe gebruikt. Ze is nu 6 maanden terug in Nederland. Gezien het regelmatig koortspatroon vraagt de huisarts onderzoek op malaria aan.
- Materiaal: Giemsa gekleurde uitstrijk en dikke druppel.
- Vraag: onderzoek op bloedparasieten

Dikke druppel

- Overwegend jonge trofozoieten (ringetjes) met vrij grote kernen
- '*Fleshy*' cytoplasma zonder pigmentkorreltjes.
- Géén Schüffnese hof (blos) aanwezig.
- Parasitemie: 0,8%

Dikke druppel

Losmazige schizonten met duidelijke geel-zwarte brokken pigment en 3 tot 10 merozoieten.

Géén Schüffnese hof (blos) aanwezig.

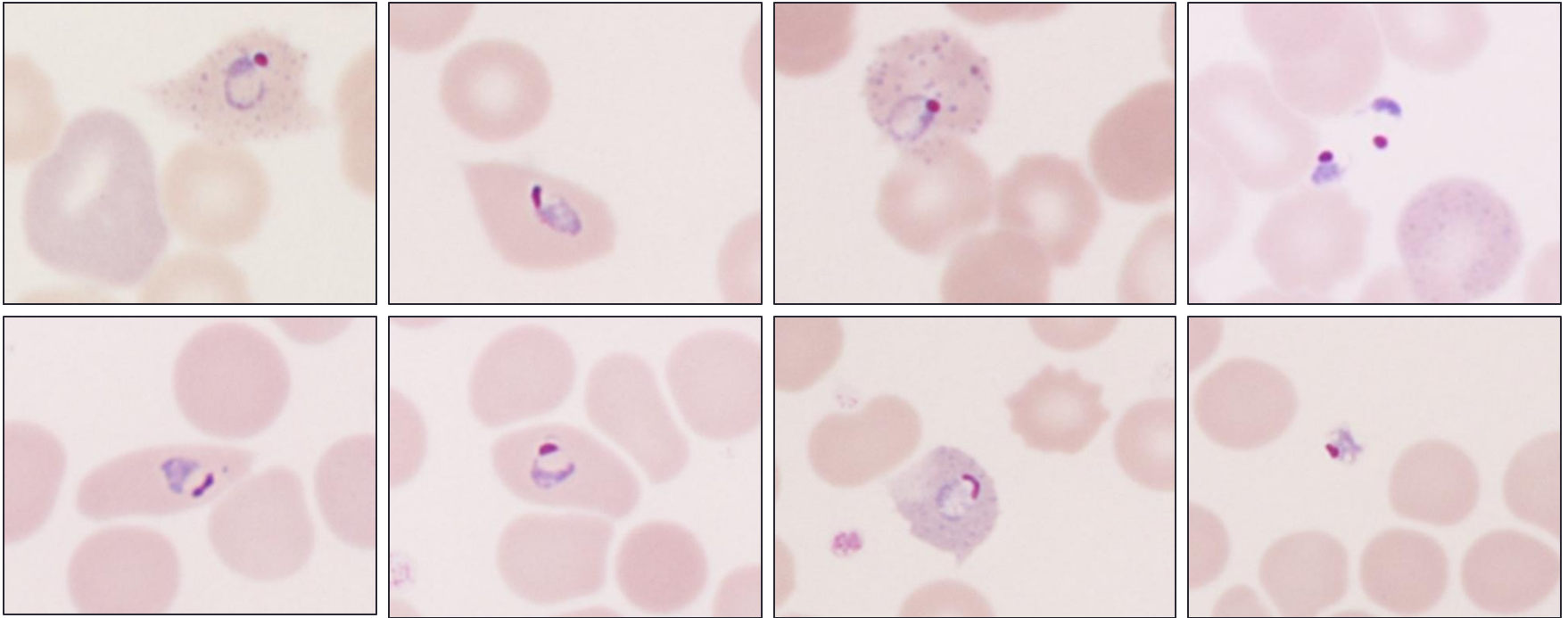
Ronde gametocyten met grove pigmentkorrels. Schüffnerse blos??

Samenvatting

Dikke druppel:

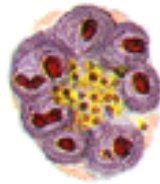
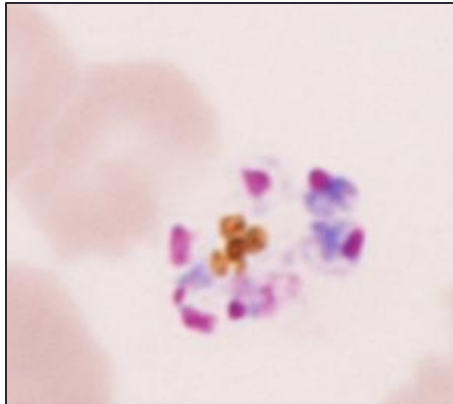
- Overwegend jonge trofozoieten (ringen) met vrij grote kernen.
- '*Fleshy*' cytoplasma zonder pigmentkorreltjes.
- Géén Schüffnese hof (blos).
- Enkele losmazige schizonten met duidelijk geel-zwarte brokken pigment en 3 tot 10 merozoieten.
- Ronde gametocyten met grove pigmentkorrels. Schüffnerse blos??
- Parasitemie 0,8%.

Uitstrijk

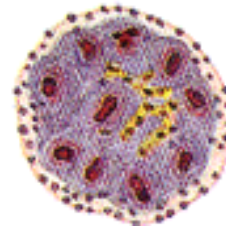
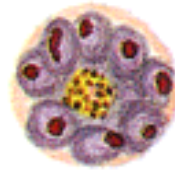

Ery's soms iets vergroot, géén Schüffnerse (basofiele?) stippeling géén Maurer's dots, géén pigmentkorreltjes in cytoplasma, soms rafelig uiteinde, soms ovaal van vorm.
Extra-erythrocytaire trofo's.

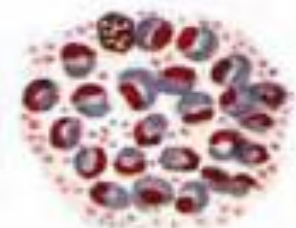
Uitstrijk

P.malariae

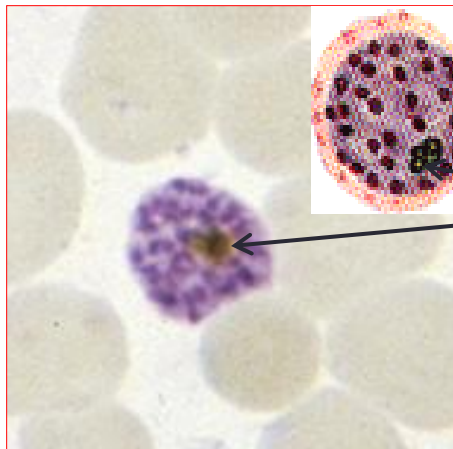

P.ovale

P.vivax

Enkele losmazige schizonten met duidelijk geel-zwarte brokken pigment (géén *P.falciparum*) 3 tot 10 merozoieten in niet zichtbare RBC's.

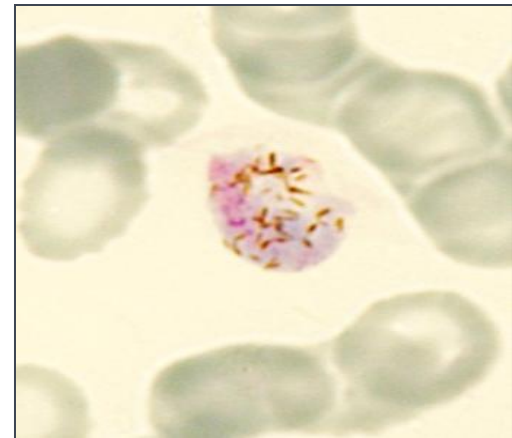
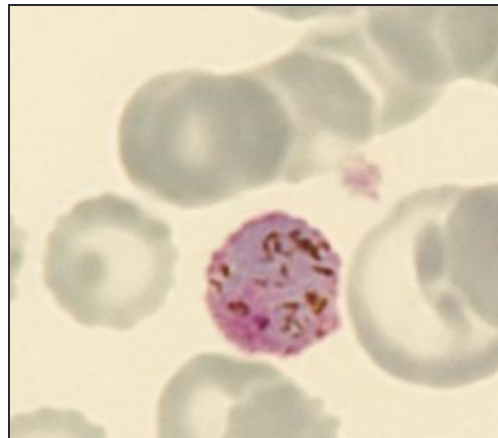
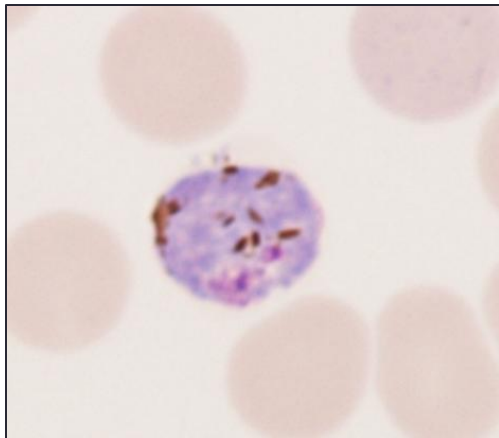
Pigment van *P.falciparum*

Uitstrijk

Gametocyten van *P.vivax/P.ovale*

Gametocyten met grove pigmentkorrels passend bij tertiane malaria.

Vorm pigment in gametocyten van *P.vivax/P.ovale*:

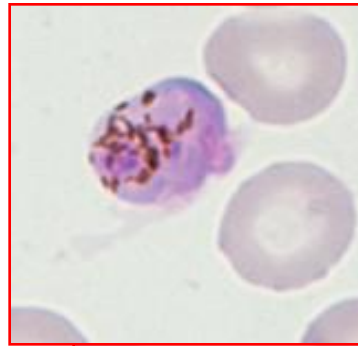

P.malariae

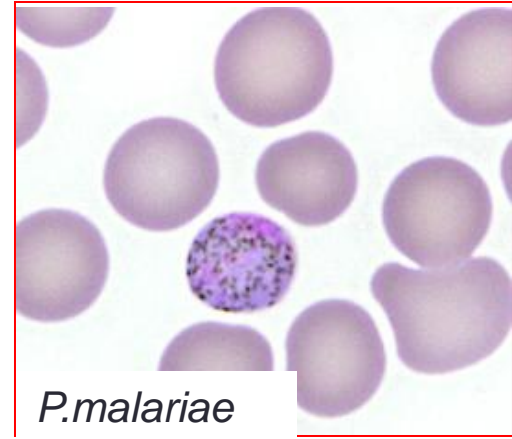
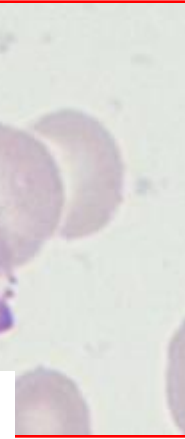

P.vivax/P.ovale

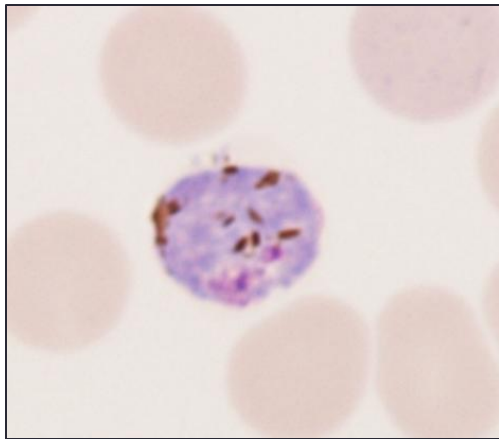

P.falciparum

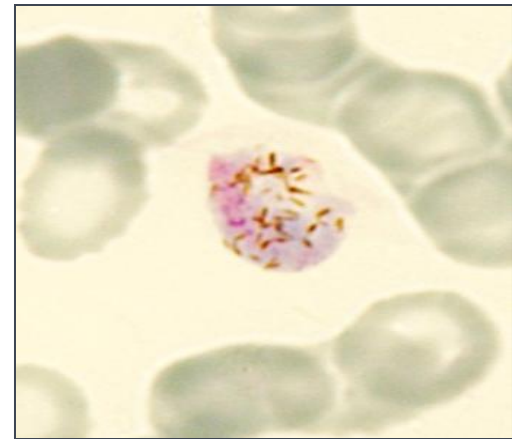
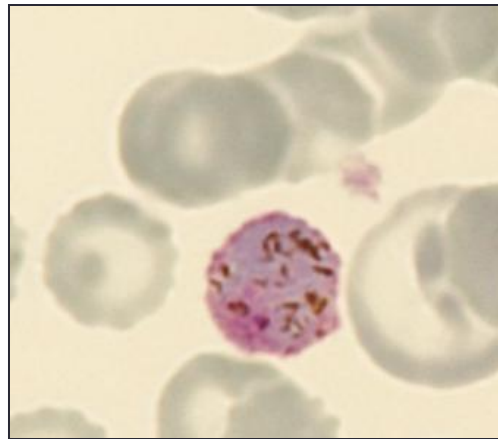
P.falciparum

P.malariae

P.vivax/P.ovale

Samenvatting

Uitstrijk:

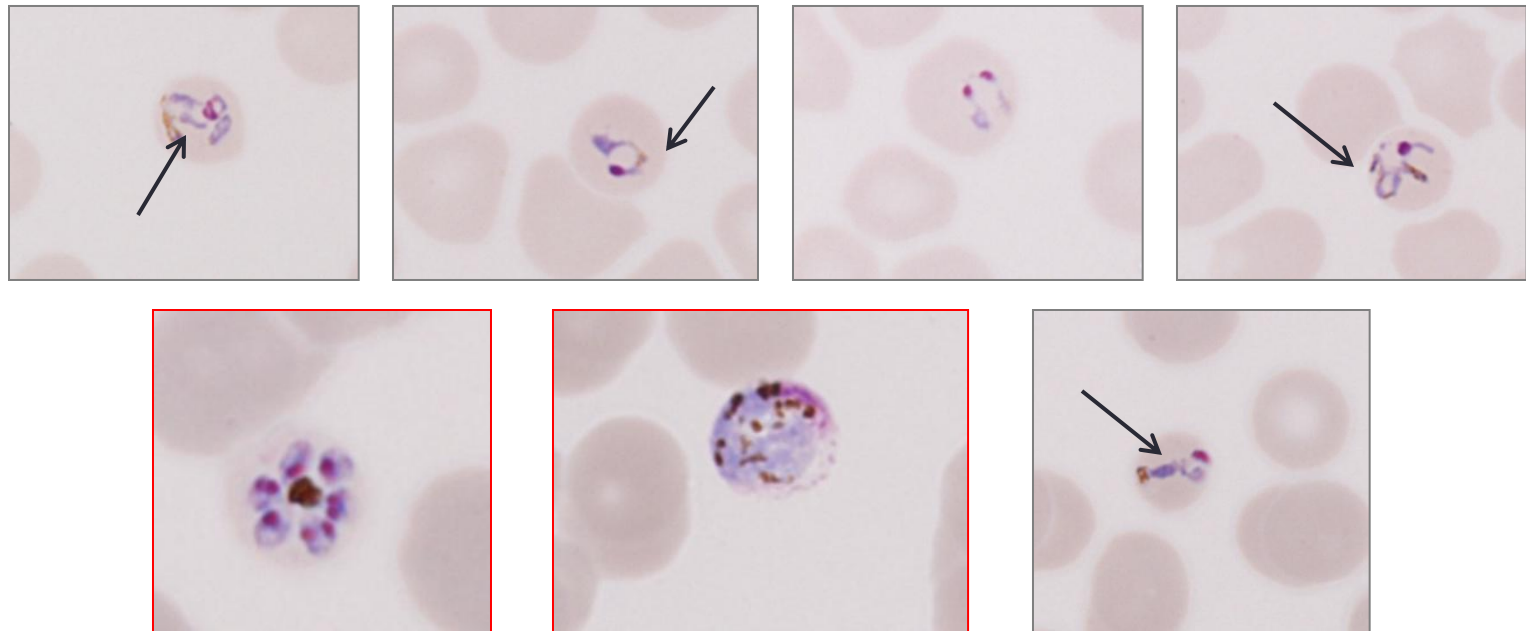
- Geïnfecteerde RBC's soms licht vergroot, soms ovaal van vorm en soms rafelige uiteinden.
- Soms (basofiele?) stippeling. Géén Maurer's dots.
- Hoge parasitemie (0,8%), overwegend jonge ringen. Cytoplasma '*Fleshy*' zonder pigmentkorreltjes. Extra-erythrocytaire trofo's aanwezig.
- Enkele losmazige schizonten met duidelijk geel-zwarte brokken pigment en 3 tot 10 merozoieten in niet zichtbare RBC's.
- Gametocyten met grove pigmentkorrels passend bij tertiane malaria.

Conclusie:

P.ovale

P.knowlesi

Al vroeg in de cyclus malariapigment (evenals *P.malariae*)

2015-1 C bonus preparaat

(zonder punten beoordeling).

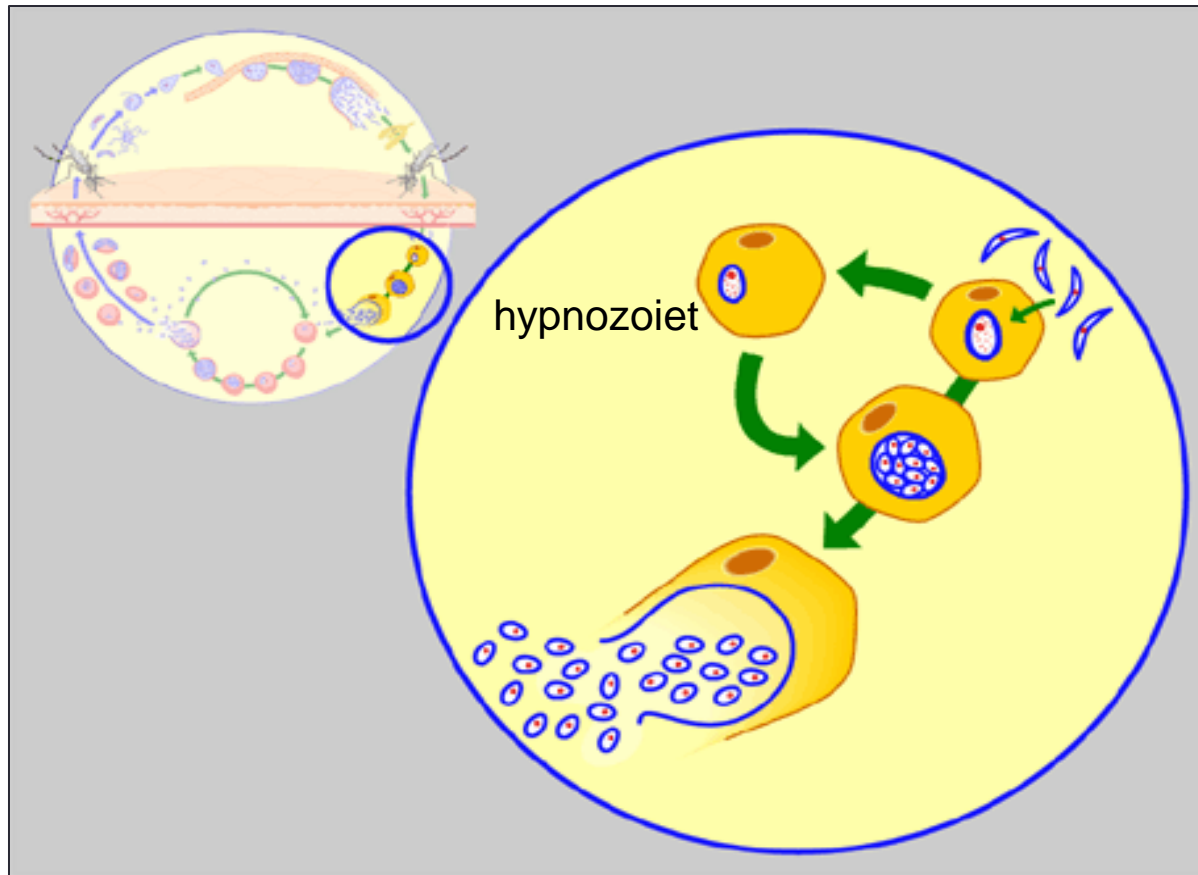
- Een 22-jarige Nederlandse vrouw meldt zich bij de huisarts met piekende koorts. Ze is gedurende 3 maanden in **Gabon (West Afrika!)** geweest en heeft toen malaria profylaxe gebruikt. Ze is nu 6 maanden terug in Nederland. Gezien het regelmatig koortspatroon vraagt de huisarts onderzoek op malaria aan.
- Materiaal: Giemsa gekleurde uitstrijk en dikke druppel.
- Vraag: onderzoek op bloedparasieten

2015-1 C bonus preparaat

(zonder punten beoordeling).

- Een 22-jarige Nederlandse vrouw meldt zich bij de huisarts met piekende koorts. Ze is gedurende 3 maanden in Gabon geweest en heeft toen malaria profylaxe gebruikt. Ze is nu 6 maanden terug in Nederland. Gezien het regelmatig koortspatroon vraagt de huisarts onderzoek op malaria aan.
- Materiaal: Giemsa gekleurde uitstrijk en dikke druppel.
- Vraag: onderzoek op bloedparasieten

Hypnozoïeten

Bij *P. vivax* en *P. ovale* komen niet alle leverstadia tegelijkertijd tot ontwikkeling; enkele blijven als rustende ‘**hypnozoïeten**’ in de lever aanwezig.

Hypnozoïeten kunnen opnieuw malaria veroorzaken

- *P.vivax*: meestal na 1- 18 maanden
- *P.ovale*: meestal na 2 - 8 maanden
soms echter pas na jaren (max. 4 jaar)

nooit eerder malaria gehad: = **uitgestelde eerste aanval.**

wèl eerder malaria gehad: = **recidief**

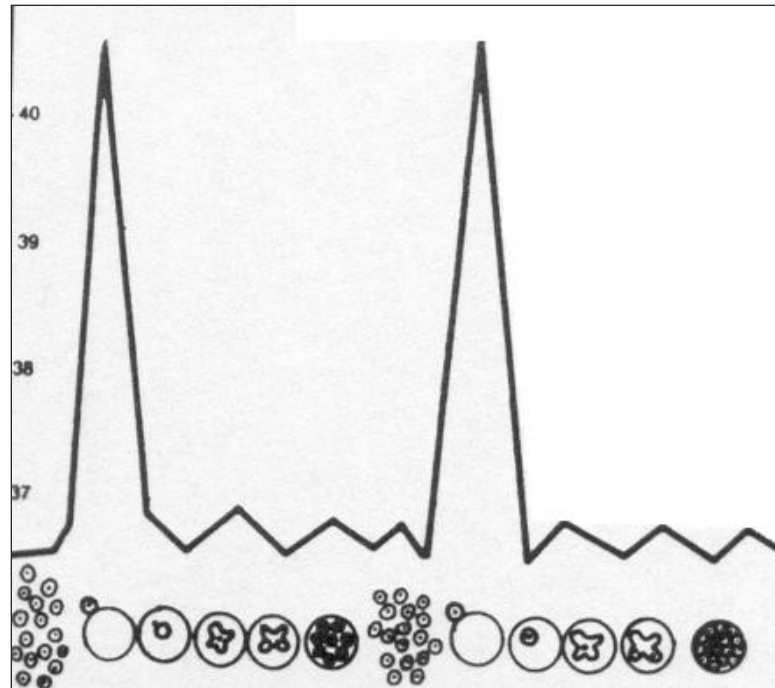
2015-1 C bonus preparaat

(zonder punten beoordeling).

- Een 22-jarige Nederlandse vrouw meldt zich bij de huisarts met **piekende koorts**. Ze is gedurende 3 maanden in Gabon geweest en heeft toen malaria profylaxe gebruikt. Ze is nu 6 maanden terug in Nederland. Gezien het regelmatig koortspatroon vraagt de huisarts onderzoek op malaria aan.
- Materiaal: Giemsa gekleurde uitstrijk en dikke druppel.
- Vraag: onderzoek op bloedparasieten

Hoog aantal jonge trofozoieten?

P.vivax + *P.ovale*:
Koortspieken om de 48 uur

Gesynchroniseerde cyclus, geprikt tijdens de koortspiek

Invloed EDTA

- Voor het maken van bloedpreparaten is capillair bloed (vingerprik) het meest geschikt.
- Veneus bloed kan worden afgenomen in een buis met een anti-stollingsmiddel.
- Van alle beschikbare antistollingsmiddelen heeft **EDTA** de minste invloed op de kleuring.
- **De preparaten moeten zo snel mogelijk gemaakt worden, liefst binnen 30 minuten, maar zeker niet later dan één uur na afname.** De veranderingen die optreden in de parasieten en in de geparasiteerde rode bloedcellen door de aanwezigheid van EDTA geven gemakkelijk aanleiding tot foute diagnoses.

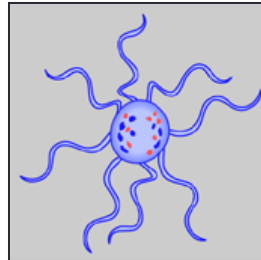
Gevolgen van te lang wachten met uitstrijken van EDTA bloed (> 30 min.):

- De Schüffnerse stippeling kleurt slechter aan.
- De stippeling kan zelfs volledig afwezig zijn waardoor het onderscheid *P.ovale* – *P.malariae* moeilijk wordt.
- De grillige vormen van *P.vivax* trofozoïeten ronden zich af waardoor het onderscheid *P.vivax* - *P.ovale* niet of nauwelijks meer mogelijk is.
- Oudere vormen worden meestal meer aangetast dan jonge trofozoïeten. Rijpe schizonten kunnen uiteenvallen waardoor losse merozoïeten in het bloedpreparaat kunnen worden aangetroffen.
- Deze merozoïeten kunnen zich als ‘accolé-’ of als ‘tepel-’vormen aan de buitenkant van rode bloedcellen hechten waardoor verwarring ontstaat met *P. falciparum*.

Gevolgen van te lang wachten met uitstrijken van EDTA bloed (> 30 min.):

Gametocyten van *P.falciparum* ronden zich af en kunnen worden verward met *P.malariae*.

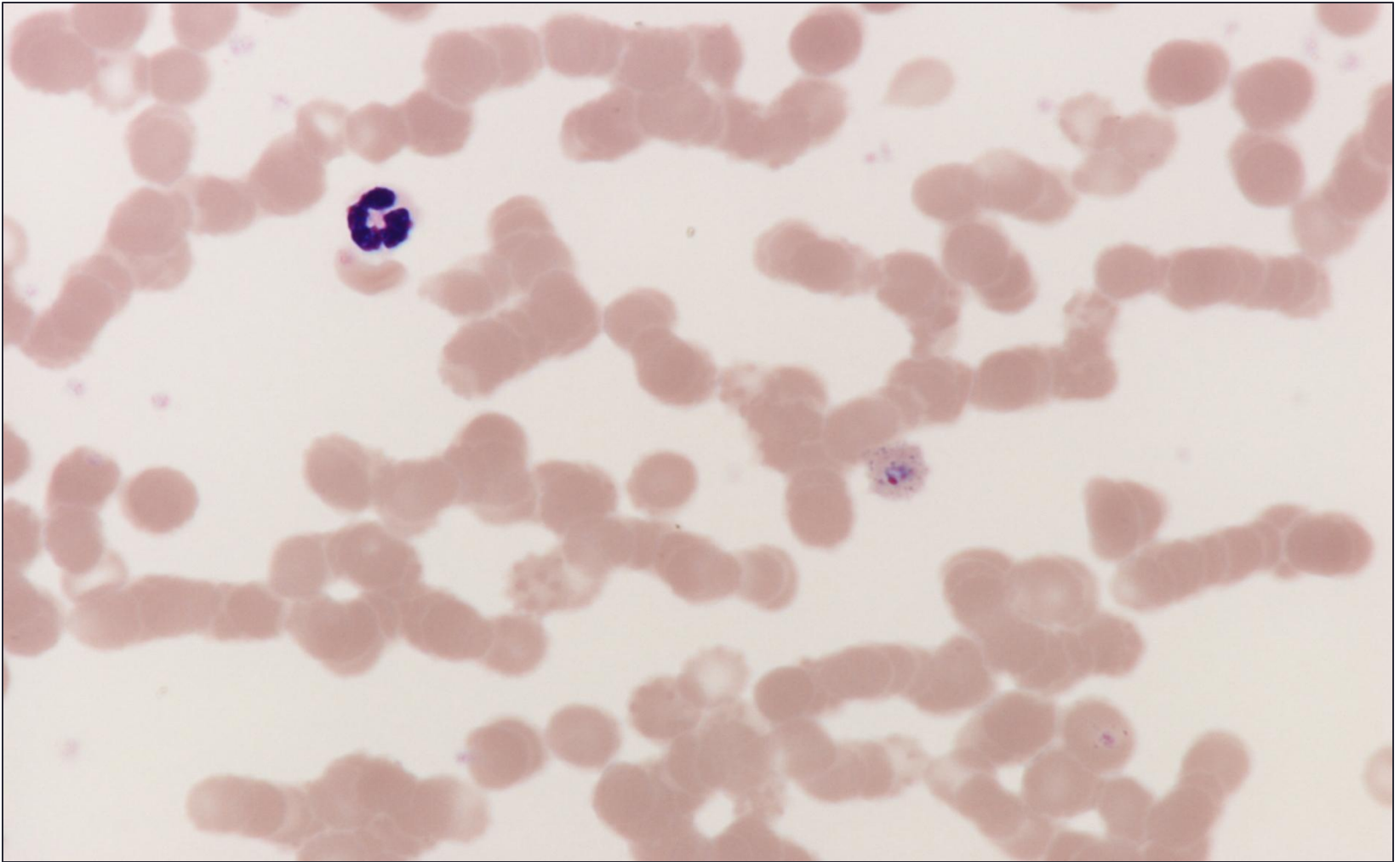
Mannelijke gametocyten kunnen tot exflagellatie overgaan.

Exflagellatie wordt veroorzaakt door het afkoelen van het EDTA-bloed tot $< 30\text{ }^{\circ}\text{C}$ en de stijging van de pH (pH 7.7) door blootstelling aan de lucht (daling pCO_2). Dit vormt voor rijpe gametocyten de trigger om tot bevruchting over te gaan. Dit is wat normaliter in de muggenmaag gebeurt!

Vrijgekomen microgameten kunnen in het bloed terechtkomen.

Gevolgen EDTA bloed (> 30 min.):

Contouren van RBC's verdwijnen: tellen in de uitstrijk wordt moeilijker!

Take home messages:

- Gesynchroniseerde cyclus: overwegend dezelfde stadia.
- Geprikt in de koortspiek: overwegend moeilijk te differentiëren jonge ringen. (Altijd prikken!!!!)
- Let op het malariapigment!!
- **EDTA-bloed:
maak de preparaten binnen 30 minuten na afname!!**

Hartelijk dank voor uw aandacht !

*Vragen? Opmerkingen?
Truusderks@hotmail.com*